

Základní škola a Mateřská škola Malečov, příspěvková organizace
Malečov 61, 403 27 Malečov
www.zsmalecov.cz, info@zsmalecov.cz, 603 554 941

PREVENTIVNÍ PROGRAM ŠKOLY

školní rok 2024 / 2025

V Malečově dne: 4. 7. 2024

Vypracoval: Mgr. Peter Daško

Obsah

Obsah.....	1
Seznam zkratk:	2
Úvod	2
Základní údaje o škole	2
Charakteristika školy	3
Analýza situace z hlediska rizikového chování	3
Cíle programu	3
Cílové skupiny PPŠ.....	4
Řízení a realizace aktivit	4
Metody a formy práce	5
Aktivity preventivního programu školy na rok 2024/2025	6
Cíle jsou nejčastěji naplňovány pomocí:	9
Rámcový časový harmonogram	10
Kontakty s jinými organizacemi	10
Rozpočet preventivního programu školy na školní rok	11
Úkoly pro příští školní rok	11

Seznam zkratk:

PPŠ – Preventivní program školy
IVP – Individuální vzdělávací plán
SPU – Specifické poruchy učení
PPP – Pedagogicko-psychologická poradna
OSPOD – Orgán sociálně-právní ochrany dětí
ŠPP – Školní poradenské pracoviště
VP – Výchovní poradce
ŠMP – Školní metodik prevence

Úvod

Sociální jevy se dotýkají stále mladších dětí. Děti, které navštěvují základní školu, patří mezi ohrožené skupiny z hlediska sociálně negativních jevů. Proto je důležité začít s primární prevencí, co nejdříve.

Preventivní program školy je součástí výchovy a vzdělávání žáků po celou dobu povinné školní docházky. Účastní se ho pedagogický sbor, žáci, rodiče a odborníci.

Základní údaje o škole

Adresa a kontaktní údaje: ZŠ a MŠ Malečov, příspěvková organizace
Malečov 61, 403 27
info@zsmalecov.cz
www.zsmalecov.cz

Malotřídní základní škola s prvním stupněm

Počet tříd: 3

Počet žáků: 35

Počet pedagogických pracovníků ZŠ: 7

Ředitel školy: Mgr. Peter Daško
605 261 730, reditel@zsmalecov.cz

Školní poradenské pracoviště (ŠPP):

Vedoucí ŠPP - výchovní poradce (VP): Mgr. Zuzana Slunečková

Členové školního poradenského pracoviště:

Školní metodik prevence (ŠMP): Mgr. Peter Daško

Zástupkyně ředitele pro MŠ (ZMŠ): Bc. Petra Janečková

Charakteristika školy

Základní a mateřská škola v Malečově je neúplná obecní škola, kterou zřizuje obec Malečov. Dvě nízké přízemní budovy školy a školky se nacházejí na kraji obce Malečov. Do ZŠ a MŠ dochází děti z Malečova, Březí, Tašova, Sedla, Čerěníště, Proboštova, Němčí, Pohoří, Horních Zálezel, Rýdeče a Ústí nad Labem. Organizace sdružuje základní školu, mateřskou školu a školní jídelnu. Základní škola poskytuje vzdělání žákům 1. stupně základní školy v rozsahu 1. až 5. ročníku ve třech třídách. Součástí základní školy je školní družina.

Výuka předškolního vzdělávání probíhá v budově mateřské školy a školní jídelny. Výuka probíhá ve třech kmenových třídách v budově ZŠ. Materiální a technické vybavení je na velmi dobré úrovni.

Na zahradě školy je venkovní třída, dětské hřiště s pískovištěm a průlezkami a malý altán. Škola nemá k dispozici vlastní tělocvičnu, proto pro výuku tělesné výchovy a jiné pohybové aktivity využívá školní hřiště s umělou trávou, sál v kulturním domě Malečov, obecní fotbalové hřiště a obecní multifunkční hřiště. V blízkosti školy jsou louky a lesy, které využíváme k relaxaci a k výuce v terénu.

Základní vzdělávání je zajišťováno odborně kvalifikovanými pedagogy podle školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání „Kdo se učí, nezdivočí...“. Ve škole jsou vzdělávání žáci s SPU.

Mezi rizikové prostory školy patří šatna a toalety. V těchto prostorách je v době přestávek zajištěn dozor dospělé osoby.

Analýza situace z hlediska rizikového chování

V minulých letech se na základě výsledků monitorování objevil na naší škole malý počet závažnějších případů rizikového chování dětí. Jednalo se především o vztahové problémy mezi dětmi, projevy agresivity, drobné krádeže, lži. Někteří žáci se vyjadřují vulgárně v komunikaci mezi sebou, velmi zřídka se objevuje ničení školního majetku. Toto rizikové chování je řešeno v rámci školy, třídními učiteli, ředitelem školy, metodikem prevence, výchovným poradcem a zákonnými zástupci žáků.

Mimo prostory školy se děti ojediněle dopouštěly drobného vandalismu. Děti dle podaných informací, tráví hodně volného času u televize nebo u počítače či tabletu hraním her. Problematiku rizikového chování zařazujeme pravidelně do výuky, dále i do školních a mimoškolních aktivit organizovaných školou (projekty, besedy, přednášky, školy v přírodě, výlety, kroužky apod.).

Cíle programu

Prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže se v tomto školním roce 2024/2025 zaměřuje především na aktivity z minulého roku a rozvíjí to, co se v uplynulých letech osvědčilo. Cíle programu vychází také z metodických doporučení MŠMT k prevenci rizikového chování a „Zásad přístupu k dětem, žákům, studentům s PAS v rámci vzdělávacího procesu“.

Pro přehlednost jsou cíle rozděleny do 4 velkých skupin, pod které jsou zařazeny dílčí cíle.

Preventivní program školy je zaměřený na:

1. Výchovu žáků ke zdravému životnímu stylu

- zdravá životospráva - základní hygienické návyky, zdravá výživa, správný režim dne,
- seznámení a osvojení tísňových telefonních čísel, první pomoc, nemoci,
- prevence infekčních onemocnění.

2. Osobnostní rozvoj

- podpora vlastních aktivit žáků a rozvoj jejich komunikativních dovedností – zvyšování schopnosti řešit problémy, konflikty,
- právní vědomí a morální hodnoty - znát zásady slušného chování, znát svá práva a povinnosti a dodržovat je.

3. Snížení výskytu rizikového chování a sociálně patologických jevů

- nevhodné (urážlivé, netolerantní, ponižující) chování mezi spolužáky,
- vandalismus, násilí, šikana, kyberšikana, agrese,
- netolismus,
- užívání návykových látek,
- rizikové sporty, rizikové chování v dopravě, prevence úrazů,
- vytvoření dostatečného zázemí k trávení volného času v prostorách školy.

4. Maximální informovanost a zapojení všech aktérů školy do jejího fungování

- dobrá informovanost všech žáků školy v oblasti sociálně patologických jevů,
- zapojení celého pedagogického sboru školy do systému prevence,
- aktivní spolupráce s rodiči žáků,
- otevřenost vůči veřejnosti,
- podpora prohlubování vzdělání pedagogů – školení,
- začleňování žáků s SPU a méně průbojných žáků do kolektivu.

Cílové skupiny PPŠ

1. Žáci

- žáci navštěvující 1. – 5. ročník ZŠ Malečov,
- hlavní cílová skupina PPŠ.

2. Pedagogičtí pracovníci

- pedagogičtí pracovníci (ředitel školy, třídní učitelé, ostatní PP školy).

3. Rodiče/zákonný zástupci žáků

- všichni rodiče/zákonní zástupci žáků ZŠ Malečov.
-

Řízení a realizace aktivit

Efektivní PPŠ vyžaduje spolupráci a odpovědnost na několika úrovních:

Ředitel školy

- má odpovědnost za podporu, vytváření a realizaci PPŠ,
- jmenuje metodika prevence.

Metodik prevence

- zajišťuje odbornou a metodickou pomoc, je garantem kvality PPŠ,

- o průběhu PPŠ informuje vedení školy a spolu s ním vyhodnocuje aktuální situaci ve škole.

Výchovný poradce

- zajišťuje odbornou pomoc,
- koordinuje přípravy a realizaci programu.

Pedagogický sbor

- učitelé začleňují preventivní témata do výuky jednotlivých předmětů,
- zaměřují se na rozvoj kompetencí žáků v oblasti sociálních dovedností dle jejich věku,
- vyskytlé problémy či nejasnosti z oblasti prevence konzultují s metodikem prevence.

Třídní učitelé

- hrají stěžejní úlohu při naplňování PPŠ,
- vytváří pozitivní atmosféru ve třídě,
- zachycuje signály rizikového chování dětí ve třídě,
- motivuje děti k dodržování pravidel ve třídě v souladu se školním řádem,
- má přehled a vede si záznamy o osobních zvláštnostech žáků třídy i o jejich rodinném zázemí.

Žáci

- participují se na realizaci programu.

Spolupráce s rodiči/zákonnými zástupci dětí a s jinými organizacemi

Metody a formy práce

V celkovém pojetí vzdělání na naší škole jsou převážně uplatňovány takové formy a metody práce se žáky, aby docházelo k rozvoji osobnosti jako celku.

Samostatné práce

- neboli individuální práce, která má vliv na rozvoj celé osobnosti žáka,
- žáci se učí odpovědnosti, spoléhají na své vlastní síly.

Skupinová práce

- žáci velkou část vyučování spolupracují ve dvojicích či skupinách, kde své názory obhajují
→ rozvíjejí komunikaci,
- žáci se učí vést diskuzi, naslouchat druhým.

Projektové vyučování

- v rámci projektů se žáci mohou blíže seznámit s ostatními žáky a s děním kolem sebe.

Pedagogická diagnostika

- učitel věnuje pozornost žákům a registruje signály o možném problému žáka,
- hledá příčiny a možné nápravy (pokud je třeba, spolupracuje s rodiči, poradenskými pracovníky školy a s dalšími odbornými institucemi).

Rozhovor (vztah žák – učitel)

- budujeme vzájemnou důvěru mezi učitelem a žákem,
- žák ví, že se na učitele může obrátit a bude respektován jeho názor.

Další uplatňované metody a formy jsou: diskuze, výklad, přednášky, exkurze, soutěže, práce s tiskem, literaturou, počítačem, videem...

Primární prevence

Primární prevence rizikového chování je součástí ŠVP a platných učebních osnov. Preventivní témata jsou nejčastěji frekventovaná v hodinách prvouky, přírodovědy, vlastivědy, tělesné

výchovy a českého jazyka. Dále se prevence sociální patologických jevů objevuje i v dalších školních a mimoškolních aktivitách.

Aktivity preventivního programu školy na rok 2024/2025

Níže jsou popsány jednotlivé aktivity vedoucí k možnému naplnění daného cíle. Některé aktivity naplňují souběžně více cílů. *Např. Projekt „Noc skřítků“ nenaplňuje pouze okruh cílů č. 1 (výchova žáků ke zdravému životnímu stylu), ale i okruh cílů č. 2 (osobnostní rozvoj).*

Aktivity k cíli – 1. výchova žáků ke zdravému životnímu stylu

- zdravá životospráva - základní hygienické návyky, zdravá výživa, správný režim dne
- seznámení, osvojení tísňových telefonních čísel, první pomoc, nemoci

Vyučovací hodiny – prvouka, přírodověda

- Především v těchto hodinách si žáci osvojují pojmy týkající se zdravého životního stylu.
- Žáci získávají povědomí o tom, jak udržovat zdraví a zdravý životní styl.

Projekt „Ovoce a zelenina do škol“

- Úkolem projektu je především přispět k trvalému zvýšení spotřeby ovoce, zeleniny a pomoci tak vytvářet zdravé životní návyky u dětí.
- Děti mohou ochutnat tradiční druhy zeleniny a ovoce, ale poznat i exotické druhy, se kterými se běžně u nich doma nesetkají.
- Projekt se vztahuje na žáky prvních až pátých ročníků základních škol.

Projekt „Mléko do škol“

- Cílem projektu Mléko do škol je podpora zdravé výživy a zvýšení spotřeby mléka a mléčných výrobků.
- Projekt je určen žákům základních škol, včetně přípravných tříd základních škol nebo přípravného stupně základních škol speciálních.

Školní projekt „Noc skřítků“

- Děti stráví v budově noc s pedagogickými pracovníky.
- Noc skřítků je realizovaná jednou za školní rok, zařazuje se do programu přibližně měsíc před odjezdem na ŠvP.
- Jedním z cílů tohoto projektu je osvojení základních hygienických návyků a psychohygieny (nauka o tom, jak si chránit a upevňovat duševní zdraví a jak zvyšovat odolnost člověka vůči nejrůznějším škodlivým vlivům).

Zdravá svačina

- V rámci jednotlivých tříd i celé školy probíhá hodnocení svačin přinesených z domova. Žáci se hodnotí sami.
- Dlouhodobým cílem je zlepšení výživového chování žáků ve škole i mimo školu.

Školní projekt „Den Země“

- Projekt se vztahuje ke Dni Země.

- Dlouhodobými cíli je budování kladného vztahu k místu svého bydliště, vytváření ekologického chování a poznávání vazeb a souvislostí v přírodě, které ovlivňují lidské životy.

Školy v přírodě

- Zimní ŠvP s možností lyžování i letní ŠvP směřují k podpoře kladného vztahu k pohybu, k přírodě a upevňování základů hygieny a psychohygieny.

Aktivity k cíli – 2. osobnostní rozvoj

- podpora vlastních aktivit žáků a rozvoj jejich komunikativních dovedností – zvyšování schopnosti řešit problémy, konflikty
- právní vědomí a morální hodnoty - znát zásady slušného chování, znát svá práva a povinnosti a dodržovat je

Školní řád

- Děti jsou seznámeny se školním řádem, který přesně formuje práva a povinnosti žáků.

Návštěvy knihovny Malečov

- ZŠ a MŠ spolupracuje s knihovnou obce Malečov.
- V rámci výuky žáci pravidelně navštěvují místní knihovnu, kde si mohou pro ně zapůjčit zajímavé knihy.
- Především se učí slušnému chování ve veřejných institucích.

Projekt „Březen – měsíc médií“

- V březnu tradičně probíhá projekt „Březen – měsíc médií“.
- Díky tomuto projektu žáci rozvíjejí své dovednosti při práci s médii (knihy, noviny, internet, rádio ...), v níž hledají správnou odpověď na uveřejněnou otázku.

Komunikace

- Pedagog klade důraz na vhodnou verbální i neverbální komunikaci žáků mezi sebou, také mezi dospělými osobami.
- Pedagog nabízí prostor žákům pro střetávání a komunikaci různými formami (ústně, písemně, výtvarně, pomocí technických prostředků atd.).
- Dobré komunikační schopnosti dokážou často vyřešit problém snadněji a rychleji.

Návštěvy kulturních představení

- Získávání a upevňování zásad společenského chování a kulturních návyků.

Aktivity k cíli – 3. snížení výskytu rizikového chování a sociálně patologických jevů
--

- vandalismus, násilí, šikana, kyberšikana, agrese,
- užívání návykových látek,
- rizikové sporty, rizikové chování v dopravě, prevence úrazů,
- vytvoření dostatečného zázemí k trávení volného času v prostorách školy,
- podpora společných akcí na půdě školy i mimo ni.

Dopravní výchova

- Dopravní výchova se skládá z přednášky a z návštěvy dopravního hřiště pro 4. a 5. třídy.
- Dopravní výchova je zaměřena na snížení rizikového chování v dopravě a prevenci úrazů.

Zájmové kroužky

- ZŠ Malečov vytváří zázemí pro žáky k trávení volného času v prostorách školy a mimo školu.
- Cílem je snížení výskytu rizikového chování a sociálně patologických jevů.
- Škola poskytuje nabídku volnočasových aktivit dle svých možností, aby co nejvíce pokryly zájmy žáků a rozvíjely jejich talent.
- V kroužcích jsou většinou žáci různých tříd – učí se tak spolupráci, pomoci mladším, ohleduplnosti a demokracii.

Školy v přírodě

- Zimní ŠvP s možností lyžování i letní ŠvP intenzivní formou podporují wellbeing. Společně se všichni intenzivně učí vzájemnému soužití, respektování a toleranci druhých.

OSPOD – kurátor

- Ke snížení rizikového chování dětí a sociálně patologických jevů nepomáhají pouze zaměstnanci školy, ale i ostatní organizace.
- Jednou z nich je OSPOD. Přímo k nám do školy ZŠ Malečov dochází kurátorka a děti mají tu možnost si s ní promluvit. Také napomáhá učitelům, např. jak řešit již vzniklé výchovné problémy.

Ostatní

- Besedy s interakcí zaměřené na aktuální témata – netolismus, rizikové chování na internetu, chování ke svému okolí, návykové látky.

Aktivity k cíli – 4. maximální informovanost a zapojení všech aktérů školy do jejího fungování

- dobrá informovanost všech žáků školy v oblasti sociálně patologických jevů,
- zapojení celého pedagogického sboru školy do systému prevence,
- podpora prohlubování vzdělání pedagogů – školení,
- aktivní spolupráce s rodiči žáků,
- otevřenost vůči veřejnosti,
- začleňování žáků s SPU a méně průbojných žáků do kolektivu.

Informovanost rodičů/zákonných zástupců

- Rodiče jsou informováni prostřednictvím digitální komunikační platformy (WhatsApp), informacích zapsaných v notýscích, elektronické žákovské knížce.
- Tripartitní setkání – žák – zákonný zástupce – učitel.
- Dále jsou rodiče informováni přes webové stránky školy (www.zsmalecov.cz), facebookové stránky školy, informační nástěnku, která se nachází na chodbě školy.
- Mimo výše uvedeného nabízí škola možnost konzultačních hodin třídních učitelů, výchovného poradce, školního metodika prevence a ostatních pedagogů školy.

Spolupráce s rodiči

- Kromě využívání informací prostřednictvím školy, se někteří rodiče rozhodli také škole pomáhat (finanční dary, věcné dary).

Spolupráce se zřizovatelem

- ZŠ a MŠ Malečov se pravidelně účastní akcí pořádaných zřizovatelem (obcí Malečov).
- Na vánočních trzích žáci ZŠ Malečov tradičně vystupují s pásmem koled u vánočního stromku. Ve stánku pedagogičtí pracovníci vedou vánoční dílničky.
- Při Vítání občánků žáci školy recitují básně.

Integrace žáků s SPU a méně průbojných žáků do kolektivu

- Každý integrovaný žák má na základ doporučení PPP vypracovaný IVP, který je pravidelně aktualizován.
- Nižší počet žáků ve třídách i v celé škole umožňuje individuální přístup k jednotlivým žákům a rychlejší řešení potíží.
- Učitel cíleně zahrnuje do své výuky respektování druhých a odmítání jakéhokoli útlaku.
- K rychlejší integraci do kolektivu pomáhají projekty, jednorázové akce, pobytové akce, zájmové kroužky či doučování, které škola nabízí.

Otevřenost vůči veřejnosti

- Kromě rodičů i široká veřejnost se může dozvědět o aktivitách školy prostřednictvím internetových stránek a facebookových stránek školy.
- V září a v červnu setkání (piknik) zaměstnanců, dětí a žáků, zákonných zástupců a přátel školy.

Zapojení celého pedagogického sboru do systému prevence

- Pedagogický sbor zná důkladně PPŠ.
- Účastní se vhodných školení a seminářů vedoucích k prohlubování vzdělání a také ke zlepšení prevence rizikového chování.
-

Cíle jsou nejčastěji naplňovány pomocí:

Vyučovacích hodin – především prostřednictvím prvouky, přírodovědy, vlastivědy, českého jazyka, výtvarné výchovy, tělesné výchovy ...

Projektů - zaměřují se na různé oblasti, se kterými se žáci mohou setkat běžně ve svém životě jako např. zdravý životní styl, komunikace a spolupráce atd.

Zájmových kroužků – možnost využití volného času, prohloubení či získání nových dovedností.
Školy v přírodě.

Besed, výletů, exkurzí – budou uskutečňovány dle potřeb během školního roku.

Soutěží – účast v literárních, sportovních a jiných soutěžích.

Spoluprací školy – spolupráce s rodiči dětí, Policíí ČR, organizacemi zaměřenými na práci s dětmi.

Rámcový časový harmonogram

Ročník	Předmět	Téma	Kdy?
1.	Prvouka	„Na koho se mohu obrátit?“ Zdraví	listopad únor
2.	Prvouka	„Na koho se mohu obrátit?“ Zdraví	září leden-únor
3.	Prvouka	Kouření, alkohol(ismus)... Zdraví	duben duben
4.	Vlastivěda Přírodověda	Mezilidské vztahy Zdraví	prosinec duben
5.	Přírodověda	Návykové látky „Mám právo...“	2. čtvrtletí

Kontakty s jinými organizacemi

Oblast školství

	Adresa	Telefon	e-mail (web)
Pedagogicko - psychologická poradna	PPP Ústeckého kraje, Čelakovského 703/2 400 07 Ústí nad Labem	475 532 803	usti@pppuk.cz
Poradna Louny PaedDr. Venuše Mirovská	Purkyňova 1334 44001 LOUNY	606 764 402	poradnalouny.cz
Vzdělávání pedagogů, kteří realizují preventivní aktivity ve škole, odborná práce s dětmi			

Oblast sociálních věcí

	Adresa	Telefon	e-mail
sociální odbor, kurátoři	Magistrát města Ústí nad Labem, odbor sociálních věcí, Mírové náměstí 36 401 00 Ústí nad Labem	475 271 111 475 271 315 (Bc. Savková)	Gabriela.Savkova@mag- ul.cz

Policie ČR, Městská policie

	Adresa	Telefon	e-mail
Městská policie Ústí nad Labem – Oddělení prevence kriminality a dopravní výchovy	Na Sklípku Krásné Březno Ústí nad Labem 400 07	475 500 854	Frantisek.Koutny@mag-ul.cz MP.Prevence@mag-ul.cz

Rozpočet preventivního programu školy na školní rok

<i>Aktivita</i>	<i>Částka</i>	<i>Zdroj financování</i>	
DVPP	10000,-	SR	
Učebnice pro žáky, pracovní sešity	5000,-	SR	
Odborná literatura pro učitelkou knihovnu, videotéka	2000,-	SR	
Počítačové programy	5000,-	SR	

Úkoly pro příští školní rok

Pro příští školní rok máme vytyčeny tři nejdůležitější úkoly:

- a) pokračovat v rozvíjení toho, co se v uplynulých letech osvědčilo (preventivní programy – vzájemné chování),
- b) pokračovat v prohlubování a zkvalitňování spolupráce s rodiči,
- c) zaměřit se na prevenci netolismu, nevhodného chování (urážlivé, netolerantní, ponižující) mezi spolužáky.

V Malečově dne 4. 7. 2024

Mgr. Peter Daško
školní metodik prevence